

➤ **ความเป็นมา**

เขตการค้าเสรี BIMSTEC (Bay of Bengal Initiative for Multi-Sectoral Technical and Economic Cooperation) ถือเป็นกลไกสำคัญหนึ่งที่จะช่วยเสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการค้า การลงทุนของไทยสู่เอเชียใต้ เนื่องจาก BIMSTEC เป็นตลาดขนาดใหญ่ มีประชากรกว่า 1,500 ล้านคน จึงมีศักยภาพที่จะเป็นแหล่งกระจายสินค้าส่งออกของไทยที่มีความหลากหลายทั้งด้านคุณภาพและราคาของสินค้า นอกจากนี้ ไทยจะยังสามารถขยายขยายความสัมพันธ์กับประเทศอื่นๆ ในเอเชียใต้ ทั้งบังกลาเทศ ศรีลังกา เนปาล ภูฏาน ให้ใกล้ชิดกันมากขึ้น เพื่อเชื่อมโยงภูมิภาคเอเชียใต้และอาเซียนเข้าด้วยกัน

เมื่อวันที่ 8 กุมภาพันธ์ 2547 รัฐมนตรีเศรษฐกิจ/การค้าของประเทศสมาชิก BIMSTEC ได้ร่วมลงนามกรอบความตกลงเขตการค้าเสรี BIMSTEC ณ จังหวัดภูเก็ต ประเทศไทย เพื่อร่วมกันจัดตั้งเขตการค้าเสรีที่ครอบคลุมทั้งด้านการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุน รวมทั้งความร่วมมือทางเศรษฐกิจ ปัจจุบันสมาชิก BIMSTEC ประกอบด้วย 7 ประเทศ ได้แก่ บังกลาเทศ ภูฏาน อินเดีย เมียนมาร์ เนปาล ศรีลังกา และไทย ตามกรอบความตกลงฯ ประเทศสมาชิกได้ตกลงที่จะแบ่งสินค้าที่จะนำมาเจรจา/ยกเลิกภาษีออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มสินค้าเร่งรัดภาษี (Fast Track) และกลุ่มสินค้าปกติ (Normal Track) นอกจากนี้ ยังได้ตกลงให้มีสินค้าจำนวนหนึ่งที่จะยังไม่นำมาลดภาษี โดยจะจัดไว้ในกลุ่มสินค้า Negative List (NL) และได้จัดตั้งคณะกรรมการเจรจาการค้า BIMSTEC (BIMSTEC Trade Negotiating Committee; BIMSTEC TNC) เพื่อเจรจารายละเอียดของข้อตกลงการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุนภายใต้ BIMSTEC FTA ซึ่งปัจจุบันศรีลังกาเป็นประธานการประชุม BIMSTEC TNC

➤ **กรอบการเจรจา**

- ครอบคลุมความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจในทุกด้าน การเจรจาแบ่งเป็นการค้าสินค้า การค้าบริการ และการลงทุนการเปิดเสรีด้านการค้าสินค้า
- เจรจาลด/ยกเลิกภาษีศุลกากรสินค้านระหว่างสมาชิก ซึ่งประเทศพัฒนาน้อยที่สุด (LDCs) จะได้รับการลดหย่อนภาษีจากประเทศกำลังพัฒนาเร็วขึ้นกว่าที่ลด/ยกเลิกภาษีระหว่าง LDCs ด้วยกันเอง ดังนี้

ระยะเวลาการลดภาษีสินค้า Fast Track

ประเทศ	อินเดีย ศรีลังกา ไทย	บังกลาเทศ ภูฏาน เมียนมาร์ เนปาล
อินเดีย ศรีลังกา ไทย	3 ปี	1 ปี
บังกลาเทศ ภูฏาน เมียนมาร์ เนปาล	5 ปี	3 ปี

ระยะเวลาการลดภาษีสินค้า Normal Track

ประเทศ	อินเดีย ศรีลังกา ไทย	บังกลาเทศ ภูฏาน เมียนมาร์ เนปาล
อินเดีย ศรีลังกา ไทย	5 ปี	3 ปี
บังกลาเทศ ภูฏาน เมียนมาร์ เนปาล	10 ปี	8 ปี

พร้อมกันนี้ ให้มีสินค้าที่จะไม่นำมาลดภาษีได้ (Negative List) จำนวนหนึ่ง

- การค้าบริการและการลงทุน ให้เริ่มเจรจาในปี 2548 และเสร็จสิ้นภายในปี 2550 โดยการใช้แนวทาง Positive List Approach และให้การปฏิบัติเป็นพิเศษและความยืดหยุ่นแก่ LDCs
- ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในสาขาความร่วมมือต่างๆ ของ BIMSTEC ให้มีความก้าวหน้ามากขึ้น รวมทั้งพิธีการศุลกากร การทดสอบและรับรองมาตรฐาน และการเดินทางของนักธุรกิจ เป็นต้น

➤ กลไกการเจรจา

จัดตั้งคณะกรรมการเจรจาการค้า BIMSTEC TNC (BIMSTEC Trade Negotiating Committee) เพื่อเจรจารายละเอียดเรื่องการค้าสินค้า การค้าบริการ การลงทุน และการจัดทำความร่วมมือทางเศรษฐกิจ โดยปัจจุบัน ศรีลังกาเป็นประธานการประชุม BIMSTEC TNC

➤ การเปิดตลาดสินค้า

ใช้อัตราภาษีปกติ (MFN Applied Rate) ณ วันที่ 1 สิงหาคม 2550 เป็นอัตราฐานในการลด/ยกเลิกภาษี และกำหนดสัดส่วนรายการสินค้าที่จะมีการลด/ยกเลิกภาษี ในกลุ่มต่างๆ ตามพิกัดฯ HS 2007 ในระดับ 6 หลัก ดังนี้

กลุ่มสินค้า	สัดส่วน (% พิกัด HS2007)	อัตราภาษีสุดท้าย
กลุ่มเร่งลดภาษี (Fast Track: FT)	10%	0%
กลุ่มลดภาษีปกติ (Normal Track Elimination: NTE)	48%	0%
กลุ่มลดภาษีปกติ (Normal Track Reduction NTR)	19%	1-5%
กลุ่มไม่ลดภาษี (Negative List: NL)	23%	ไม่มีการลดภาษี

ทั้งนี้ แต่ละกลุ่มจะมีระยะเวลาการลด/ยกเลิกภาษีที่แตกต่างกันระหว่างประเทศกำลังพัฒนา และประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

➤ กฎว่าด้วยแหล่งกำเนิดสินค้า

- ประเทศกำลังพัฒนา (อินเดีย ศรีลังกา และไทย): กฎทั่วไปใช้เกณฑ์การเปลี่ยนพิกัดศุลกากรระดับ 6 หลัก (Change in Tariff Sub-Heading; CTSH) ควบคู่กับสัดส่วนมูลค่าเพิ่มภายในประเทศ (Local Content) 35%
- ประเทศ LDCs (เมียนมาร์ บังกลาเทศ ภูฏาน และเนปาล): กฎทั่วไปใช้เกณฑ์ CTSH+Local Content 30%

- จัดทำกฎเฉพาะรายสินค้า (Product Specific Rules; PSRs) อีกจำนวน 147 รายการ ครอบคลุมสินค้าที่ไทยมีศักยภาพส่งออกแต่ไม่สามารถผ่านเกณฑ์กฎทั่วไปได้ เช่น ผลิตภัณฑ์ทำความสะอาดผิว อัญมณี ส่วนประกอบเครื่องปรับอากาศ โทรทัศน์สี อัญมณี เป็นต้น

➤ การค้าบริการและการลงทุน

อยู่ระหว่างการเจรจาจัดทำความตกลงการค้าบริการและความตกลงการลงทุน โดยจะครอบคลุมสาขาที่สำคัญ และใช้แนวทาง Positive List Approach และมีการให้การปฏิบัติเป็นพิเศษและแตกต่าง และความยืดหยุ่นแก่ประเทศพัฒนาน้อยที่สุด

➤ สถานะล่าสุด

เมื่อวันที่ 2-4 มี.ค. 2557 ที่ผ่านมา เมียนมาร์ได้เป็นเจ้าภาพจัดการประชุมสุดยอดผู้นำ BIMSTEC ครั้งที่ 3 ขึ้นที่กรุงเนปีดอ โดยในครั้งนี้แม้ผู้นำของไทยจะไม่ได้เข้าร่วมการประชุมด้วยตนเอง แต่ก็ได้แต่งตั้ง นายสีหศักดิ์ พวงเกตุแก้ว ปลัดกระทรวงการต่างประเทศเป็นผู้แทนพิเศษเข้าร่วมการประชุม

โดยการประชุมระดับผู้นำ BIMSTEC ครั้งล่าสุดนี้จัดขึ้นภายใต้หัวข้อ "หุ้นส่วนเพื่อความเป็นอันหนึ่งอันเดียวและความมั่งคั่ง" ซึ่งผู้แทนพิเศษของไทยได้ย้ำถึงความมุ่งมั่นของไทยในการส่งเสริมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแก่ประชาชนในภูมิภาค BIMSTEC เพื่อเสริมสร้างความแข็งแกร่ง และเตรียมรับกับโอกาส ความเปลี่ยนแปลง ตลอดจนความท้าทายในระดับภูมิภาคและระดับโลก พร้อมทั้งผลักดันประเด็นการเจรจาครอบคลุมการค้าเสรี BIMSTEC และการเชื่อมโยงในภูมิภาค ซึ่งจะเปิดประตูการค้า การลงทุนระหว่างกันให้มากขึ้น รวมทั้งประเด็นการส่งเสริมการสร้างนวัตกรรมและการใช้เทคโนโลยีสีเขียวเพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมที่ยั่งยืนและทั่วถึง นอกจากนี้ ปลัดกระทรวงการต่างประเทศในฐานะผู้แทนพิเศษยังได้ย้ำความสำคัญของการพัฒนาที่มีประชาชนเป็นศูนย์กลาง และได้เสนอแนะการส่งเสริมเทคโนโลยีและการถ่ายทอดความรู้ในเรื่องความมั่นคงทางอาหาร สิ่งแวดล้อมและสาธารณสุข รวมทั้งการส่งเสริมบทบาทของการประชุมกลุ่มผู้ประกอบการธุรกิจ เพื่อสร้างความร่วมมือระหว่างภาคเอกชนซึ่งจะมีส่วนสำคัญในการพัฒนาและลดช่องว่างในการพัฒนาในภูมิภาค ทั้งนี้ ในการประชุมสุดยอดครั้งนี้ บรรดาผู้นำจากชาติสมาชิก BIMSTEC ได้ลงนามในตราสารการจัดตั้งสำนักเลขาธิการถาวร BIMSTEC ที่กรุงธากา ประเทศบังกลาเทศ และมีการแต่งตั้งนายสุมิธ นาครธลา จากศรีลังกาเป็นเลขาธิการคนแรก ซึ่งการจัดตั้งสำนักเลขาธิการของ BIMSTEC จะช่วยส่งเสริมสมรรถนะในการขับเคลื่อนการทำงานการประสานงาน การดำเนินการและการติดตามกิจกรรมต่างๆ ของ BIMSTEC ต่อไป

ติดตามรายละเอียดเพิ่มเติมได้ที่ www.thaifta.com (BIMSTEC)

ที่มา: กรมเจรจาการค้าต่างประเทศ กระทรวงพาณิชย์

30 เมษายน 2559